

MINISTARSTVO FINACIJA

1487

Na temelju članka 18. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (»Narodne novine«, br. 78/15), ministar financija donosi

PRAVILNIK

O SUSTAVU UNUTARNJIH KONTROLA U JAVNOM SEKTORU

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se sadržaj okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola u javnom sektoru, svrha njegove primjene i odgovorne osobe za primjenu, smjernice za rad ustrojstvenih jedinica nadležnih za financije korisnika proračuna u dijelu aktivnosti vezanih uz koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola te provjera primjene okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola.

Članak 2.

(1) Odredbe ovoga Pravilnika odnose se na proračunske i izvanproračunske korisnike državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene u Registru proračunskih i izvanproračunskih korisnika i na jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: korisnici proračuna).

(2) Odredbe ovoga Pravilnika u dijelu koji uređuje okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola, svrhu njegove primjene i odgovornost za primjenu, odnose se i na trgovačka društva u vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge pravne osobe kojima je osnivač Republika Hrvatska, odnosno jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti (u daljnjem tekstu: trgovačka društva i druge pravne osobe).

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeća značenja:

1. *Institucija* predstavlja zajednički naziv za korisnike proračuna i trgovačka društva te druge pravne osobe.

2. *Jedinica za financije* je najviši ustrojstveni oblik jedinice kod korisnika proračuna u čijoj su nadležnosti poslovi financija (uprava ili glavno tajništvo u ministarstvima, odnosno upravno tijelo nadležno za financije u županijama, gradovima i općinama ili ustrojstvena jedinica nadležna za financije drugog naziva u ostalim korisnicima proračuna).

3. *Interni akti* su podzakonski akti koje donosi odgovorna osoba institucije, a kojima se na temelju zakona i drugih propisa, uvažavajući posebnosti u poslovanju institucije, detaljnije uređuju ključni procesi za financijsko upravljanje na način da se razrađuju postupci, definiraju sudionici, njihove ovlasti i odgovornosti, razrađuju kontrolne aktivnosti za smanjenje rizika radi osiguranja zakonitosti i pravilnosti, ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti u upravljanju sredstvima.

4. *Ključni procesi za financijsko upravljanje* su procesi planiranja, programiranja, izrade i izvršavanja proračuna odnosno financijskog plana, nabave i ugovaranja, računovodstva i izvještavanja.

5. *Troškovno računovodstvo* je dio internog računovodstva koje se uspostavlja i razvija u svrhu utvrđivanja, klasificiranja, alociranja i praćenja troškova usluga, procesa, aktivnosti, projekata, programa i slično za potrebe poboljšanja ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti u poslovanju.

6. *Upravljačko računovodstvo* je dio internog računovodstva koje se uspostavlja i razvija u obliku detaljnijih evidencija, baza podataka i izvještaja o prihodima, rashodima, imovini, obvezama, pokazateljima uspješnosti te drugim financijskim i nefinancijskim informacijama namijenjenim odgovornim osobama institucije i rukovoditeljima unutarnjih ustrojstvenih jedinica za potrebe upravljanja poslovanjem i poboljšanja ekonomičnosti, učinkovitosti i djelotvornosti u poslovanju.

(2) Ostali pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju značenje utvrđeno u Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru.

II. OKVIR ZA RAZVOJ SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA

Članak 4.

(1) Okvir za razvoj sustava unutarnjih kontrola (u daljnjem tekstu: Okvir) sadrži razradu pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola koje se temelje se na Međunarodnom okviru za unutarnju kontrolu: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacija, praćenje i procjena.

(2) Okvir iz stavka 1. ovoga članka svaku od komponenti unutarnjih kontrola razrađuje kroz načela, metode i postupke koji predstavljaju ključne zahtjeve unutarnjih kontrola.

(3) Sadržaj Okvira nalazi se u Prilogu 1 ovoga Pravilnika i njegov je sastavni dio.

III. SVRHA PRIMJENE OKVIRA ZA RAZVOJ SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA

Članak 5.

Okvir se primjenjuje u svrhu:

a) usmjeravanja i kontroliranja financijskih učinaka poslovanja radi ostvarenja poslovnih ciljeva i korištenja sredstava na pravilan, etičan, ekonomičan, djelotvoran i učinkovit način

b) osiguranja usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima, planovima, programima i postupcima

c) zaštite sredstava od gubitaka uzrokovanih lošim upravljanjem, neopravdanim trošenjem i korištenjem te zaštite od drugih oblika nepravilnosti

d) jačanja odgovornosti za uspješno ostvarenje poslovnih ciljeva

e) osiguranja pouzdanosti i sveobuhvatnosti financijskih i drugih izvještaja.

IV. ODGOVORNOST ZA PRIMJENU OKVIRA ZA RAZVOJ SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA

Članak 6.

(1) Odgovorna osoba institucije odgovorna je za primjenu načela, metoda i postupaka navedenih u Okviru u skladu sa zakonima i drugim propisima te internim aktima koji uređuju pojedina područja poslovanja institucije.

(2) Odgovorna osoba institucije obvezna je osigurati razvoj dodatnih metoda i postupaka za primjenu Okvira sukladno posebnostima u poslovanju.

(3) Rukovoditelji ustrojstvenih jedinica u obvezi su primjenjivati Okvir te razvijati metode i postupke za primjenu Okvira u skladu s dodijeljenim ovlastima i odgovornostima.

V. SMJERNICE ZA KOORDINACIJU RAZVOJA SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA KOD KORISNIKA PRORAČUNA

Članak 7.

- (1) Razvoj sustava unutarnjih kontrola na razini korisnika proračuna koordinira jedinica za financije.
- (2) Jedinica za financije u ministarstvu i drugom korisniku državnog proračuna na razini razdjela organizacijske klasifikacije, županiji, gradu i općini, koordinaciju iz stavka 1. ovoga članka provodi kroz sljedeće aktivnosti:
- a) izrađuje prijedloge internih akata za ključne procese financijskog upravljanja koje donosi odgovorna osoba korisnika proračuna
 - b) prati primjenu internih akata iz točke a) ovoga stavka te predlaže njihove izmjene i dopune sukladno izmjenama zakona i drugih propisa na kojima se temelje, promjenama u poslovanju korisnika proračuna i korisnika proračuna iz nadležnosti, rezultatima vanjskih procjena te samoprocjene sustava unutarnjih kontrola
 - c) po potrebi izrađuje dodatne upute i smjernice o primjeni internih akata iz točke a) ovoga stavka, daje tumačenja i pruža izobrazbu u vezi s njihovom primjenom
 - d) razvija i vodi računovodstveni sustav, uključujući troškovno i upravljačko računovodstvo na razini korisnika proračuna i korisnika proračuna iz nadležnosti, gdje je primjenjivo
 - e) pruža savjete i potporu rukovoditeljima ustrojstvenih jedinica, uključujući rukovoditelje korisnika proračuna iz nadležnosti, u oblikovanju i razvoju sustava unutarnjih kontrola kojima se osigurava da su financijski učinci poslovanja za koje su odgovorni rukovoditelji, na vrijeme prepoznati, adekvatno kontrolirani i usmjeravani radi osiguranja pravilnog, etičnog, ekonomičnog, učinkovitog i djelotvornog upravljanja sredstvima
 - f) koordinira provođenje samoprocjene sustava unutarnjih kontrola putem Izjave o fiskalnoj odgovornosti u korisniku proračuna i institucijama iz nadležnosti.
- (3) Jedinica za financije iz stavka 2. ovoga članka pruža savjete i potporu jedinicama za financije u korisnicima proračuna iz nadležnosti radi primjene uputa i smjernica nadležnog korisnika proračuna, razvoja i provođenja kontrola u poslovnim procesima, programima, projektima i aktivnostima u cilju osiguranja pravilnog, etičnog, ekonomičnog, učinkovitog i djelotvornog raspolaganja dodijeljenim financijskim sredstvima.
- (4) Jedinica za financije u izvanproračunskom korisniku državnog proračuna te u proračunskom korisniku državnog proračuna na razini glave organizacijske klasifikacije i u proračunskom i izvanproračunskom korisniku proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji imaju godišnje rashode i izdatke veće od 50.000.000,00 kuna, koordinaciju iz stavka 1. ovoga članka, provodi kroz aktivnosti iz stavka 2. ovoga članka s time da izradu internih akata, razvoj računovodstvenih sustava te pružanje savjeta i potpore rukovoditeljima ustrojstvenih jedinica temelji na uputama i smjernicama korisnika proračuna u čijoj je nadležnosti, gdje je primjenjivo.
- (5) Za koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola u korisnicima državnog proračuna na razini glave organizacijske klasifikacije i u korisnicima proračuna iz nadležnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji nisu navedeni u stavku 4. ovoga članka, mjerodavna je jedinica za financije nadležnog korisnika proračuna.
- (6) Koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola u gradovima i općinama koje nemaju ustrojenu jedinicu za financije provodi osoba zadužena za financije unutar jedinstvenog upravnog odjela, primjenjujući aktivnosti iz stavka 2. ovoga članka na način primjeren opsegu poslovanja.

Članak 8.

Prijedlozi internih akata iz članka 7. ovoga Pravilnika izrađuju se u suradnji s rukovoditeljima odgovornim za ostvarenje poslovnih ciljeva korisnika proračuna, rukovoditeljima nadležnim za poslove nabave i ugovaranja, pravne poslove, poslove upravljanja ljudskim potencijalima i slično.

VI. PROVJERA PRIMJENE OKVIRA ZA RAZVOJ SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA KOD KORISNIKA PRORAČUNA

Vrste i sadržaj provjere Okvira

Članak 9.

(1) Provjeru primjene Okvira iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika obavlja ustrojstvena jedinica Ministarstva financija nadležna za harmonizaciju aktivnosti razvoja sustava unutarnjih kontrola (u daljnjem tekstu: Središnja harmonizacijska jedinica) godišnjom i povremenom provjerom.

(2) Godišnja provjera iz stavka 1. ovoga članka obavlja se na temelju podataka iz Izjave o fiskalnoj odgovornosti te drugih podataka koje su korisnici proračuna obvezni dostavljati Ministarstvu financija sukladno posebnim propisima.

(3) Povremena provjera iz stavka 1. ovoga članka obavlja se kod korisnika proračuna neposrednim uvidom u evidencije i dokumentaciju koja potkrepljuje primjenu Okvira, razgovorom sa zaposlenicima i/ili popunjavanjem odgovarajućeg upitnika.

(4) Korisnici proračuna kod kojih će se obaviti povremena provjera odabiru se na temelju:

a) rezultata analize Izjava o fiskalnoj odgovornosti

b) rezultata analize provedbe preporuka unutarnje revizije

c) nalaza i mišljenja, odnosno informacija o stanju sustava unutarnjih kontrola i upravljanju financijskim sredstvima sadržanih u izvješćima vanjske revizije i ostalih dostupnih informacija.

Ciljevi provjere primjene Okvira

Članak 10.

(1) Cilj godišnje provjere je praćenje razvoja sustava unutarnjih kontrola radi izvještavanja Vlade Republike Hrvatske.

(2) Ciljevi povremene provjere su:

a) utvrditi razinu primjene Okvira, ili pojedinog njegovog dijela

b) prikupiti informacije za poboljšanje metoda i postupaka u vezi s primjenom Okvira.

Obavljanje povremene provjere primjene Okvira

Članak 11.

(1) Osobe koje će obaviti povremenu provjeru, na prijedlog Središnje harmonizacijske jedinice, imenuju se odlukom ministra financija, pri čemu se jedna od imenovanih osoba određuje za voditelja.

(2) Za obavljanje povremene provjere, uz zaposlenike Središnje harmonizacijske jedinice mogu se imenovati i zaposlenici Državne riznice, institucija uključenih u sustav upravljanja fondovima Europske unije i/ili ministarstava nadležnih za strukturne reforme i reforme uprave, te drugih korisnika proračuna koji prate provedbu zakona i podzakonskih propisa iz svoje nadležnosti koji su osnova za primjenu načela, metoda i postupaka navedenih u Okviru.

(3) Na prijedlog imenovanja osobe iz stavka 2. ovoga članka, Središnja harmonizacijska jedinica zatražit će suglasnost odgovorne osobe korisnika proračuna u kojem je osoba zaposlena.

Članak 12.

Područja, postupak i radna dokumentacija za obavljanje povremene provjere utvrđuju se Uputom o obavljanju povremene provjere primjene Okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola (u daljnjem tekstu: Uputa) koju izrađuje Središnja harmonizacijska jedinica.

Članak 13.

Odgovorna osoba korisnika proračuna dužna je osobi koja obavlja povremenu provjeru osigurati uvjete za neometano obavljanje provjere.

Članak 14.

(1) Osobe koje su obavile provjeru primjene Okvira dužne su izraditi nacrt izvješća o obavljenoj povremenoj provjeri u roku od dvadeset dana od dana završetka provjere kod korisnika proračuna te priložiti dokumentaciju koja služi kao dokaz o utvrđenom činjeničnom stanju.

(2) Nacrt izvješća iz stavka 1. ovoga članka Središnja harmonizacijska jedinica dostavlja odgovornoj osobi korisnika proračuna, koja je obvezna u roku od osam dana od primitka nacrt izvješća, dostaviti pisano očitovanje na nacrt izvješća.

(3) Ako odgovorna osoba korisnika proračuna uloži primjedbe na nacrt izvješća iz stavka 2. ovoga članka, a primjedbe nisu prihvaćene ili su djelomično prihvaćene, postaju sastavni dio konačnog izvješća.

(4) Konačno izvješće o obavljenoj povremenoj provjeri Središnja harmonizacijska jedinica dostavlja odgovornoj osobi korisnika proračuna koja je dužna osigurati provedbu preporuka u svrhu poboljšanja sustava unutarnjih kontrola.

Članak 15.

Provjera primjene Okvira iz članka 4. stavka 1. ovoga Pravilnika ne primjenjuje se na korisnike proračuna koji su izravno odgovorni Hrvatskome saboru te na trgovačka društva i druge pravne osobe.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

Središnja harmonizacijska jedinica donijet će Uputu o obavljanju povremene provjere primjene Okvira za razvoj sustava unutarnjih kontrola iz članka 12. ovoga Pravilnika u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Pravilnika.

Članak 17.

Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru (»Narodne novine«, br. 130/11).

Članak 18.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 011-01/16-01/05

Urbroj: 513-08-03-16-61

Zagreb, 14. lipnja 2016.

Ministar
dr. sc. Zdravko Marić, v. r.

PRILOG 1

OKVIR ZA RAZVOJ SUSTAVA UNUTARNJIH KONTROLA